



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione  
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

**Matthaeucci, Augustín**

**Francofurti Ad Moenum, 1711**

Cap. V. Dilectio Dei.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40684**

qua intentione, coram quibus, & quoties blasphemaverit. Vide lib. I. cap. 3. num. 9. & 10.

## CAPUT V.

Prop. V. VI. & VII. ab Innoc. XI. Sc.  
Dilectio Dei.

1. PROP. 5. an peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei semel tantum in vita eliceret, condemnare non audeamus.

PROP. 6. Probabile est, ne singulis quidem rigorose quinquennis per se obligare præceptum charitatis erga Deum.

PROP. 7. Tunc solum obligat, quando tenemur justificari, & non habemus aliam viam, qua justificari possumus.

2. Ne dicta repetantur, videndus est liber primus cap. 1. ubi nu. 2. referimus, quid sit aliquod præceptum per se obligare, & nu. 17. taxavimus tempus, in quo per se præceptum charitatis obliget, cuius objectum formale, & materiale, ac modus eliciendi actum amoris Dei aperitur nu. 23. ex ipsa itaque dignitate, primatu, & magnitudine præcepti (nam hoc est maximum, & primum mandatum) est communis DD. opinio, ita obligare, ut per multum temporis non sit actus dilectionis Dei super omnia differendus, sed frequentandus, si non sæpius, ad minus sexies in anno; unde Confessarius requirendo numerum peccatorum, interrogabit penitentem, an Deum super omnia dilexerit? qui fortè negaturus erit, & tunc, considerato tempore, à quo non fuit confessus, facile numerum colliget, adeo ut, si per integrum annum in-

confessus vixerit, sex peccata mortalia ad minus in transgressione præcepti de diligendo Deum commiserit, & fortè sex in omissione actus fidei, & alia sex in omissione actus spei, quos fortè etiam omisit elicere.

Proinde in præfenti alia dubia circa dilectionem Dei aperienda sunt, ne Confessario in instructione penitentis delicta doctrina, quam maximè utilis.

3. Quod Deus sit super omnia amandus, nullus, nisi insipiens, posset negare; nam, si bono (cum sit objectum amoris) amor debetur, infinito bono, & super omnia bona, à quo omne bonum, & sine quo nihil est bonum, amor super omnia debetur; quod nobis & naturali, & divina lege præcipitur.

4. Amare, est, velle bonum, sive desiderando alteri bonum, quod non habet, sive gaudento, aut complacendo de bono, quod habet. Deo possumus desiderare gloriam externam, ut, quod ab omnibus ametur, honoretur, & laudetur (cultus enim, & laus sunt bona externa ipsius) Et possumus gaudere de ipsius bonitate, & perfectionibus. *Lauræ de charitat. disp. 9. art. 1. num. 6.*

5. Sed dubitatur, an Deus amandus sit super omnia appreciative, & pralative, an intensivè?

Resp. Quamvis decens sit, & ad majorem charitatis perfectionem spectet, ut quis conetur Deum amare amore intensiori, & vehementiori, quàm cetera; adhuc tamen id nobis non est præceptum, ut uno ore DD. loquuntur: ex eo enim homines maximis vexarentur scrupulis semper dubitando, an actus esset sufficienter intensus, & vehemens; tamen quia tenemur



nemur solum Deum super omnia amare, idèò dicendum, esse amandum super omnia *appretiative*, *æstimative*, *seu pralative*; tunc autem sic amatur, cum omnibus aliis præfertur, & quis paratus est pati potius omnia mala, vel perdere res omnes, quàm ipsum Deum offendere, ac ipsi placere, magis, quàm cuilibet alii; De hoc amore est præceptum; nam de illo amore est præceptum, qui infert affectum efficacem non peccandi, & observandi omnia præcepta, sed huiusmodi est amor *appretiativus*; nam, qui Deum tali modo amat, certè ejus præcepta servabit, alioquin potius creaturæ vellet placere in transgressione præcepti, quàm ipsi Deo in observantia; exemplum de amore *appretiativo* est in homine ingenuo, habente castrum, & catulum: censeret quis ipsum magis amare catulum, quàm castrum, illum tenerius fortè amabit, & ferventius, & forsan amore in gradu intensiori, non tamen firmius, aut magis *appretiative*, seu *æstimative* amat; deducitur ex eo, quod si vel catulus, vel castrum amittendum foret, sine dubio, si sanæ mentis esset, canem, & non castrum relinqueret; sic patet, licèt quis tenerius, & intensius amet honesto amore Patrem, Matrem, Filios, amicos, &c. quàm Deum, non tamen eos amat magis firmius, & *appretiative*, quandoquidem, si deberet relinqui, vel amicitia Patris, uxoris, &c. vel Dei, potius illam Patris, & uxoris, quàm Dei omitteret, & sic vellet potius Deo placere, quàm ulli alii.

6. Quæritur, an peccet mortaliter, & contra præceptum de diligendo Deum ex charitate, qui cupit, & paratus est degere perpetuo in hoc mundo, & Deo

*Colum relinquere, si ipse sibi terram daret?*

Resp. Affirmative, ratio est, quia magis æstimat hæc terrena, quàm Deum, ejusque visionem, & fruitionem, quibus præfert delicias hujus sæculi, & in istis ultimum finem constituit, quod non nisi sceleratissimus facere potest; & mortaliter peccat, non modò contra charitatem, non amando amore amicitie Deum super omnia propter se *appretiative*, verùm etiam contra spem, non amando ipsum amore concupiscentiæ, ut est nostrum bonum, ei hæc temporalia præponendo; quare non est absolvendus, nisi se corrigat; immò interrogari debet, an crediderit, quòd, non Deus, sed bona mundi sint hominis ultimus finis, & beatitudo, & si affirmet, dum error non fuerit merè internus, absolvi non potest.

7. Sed quid, si optet non semper, sed longo, & determinato tempore in hoc mundo manere?

Resp. Hoc etiam sufficit, ut mortaliter peccet, si, cum longam vitam desiderat, præfert pro illo tempore delicias humanas bonis æternis; nam summa perfectitas est pro uno, & minimo instanti æternam beatitudinem humanæ voluptati postponere: quod certè nec intendere debent ii, qui ad senectutem optant pervenire.

8. Sed quid etiam, si ex pusillanimitate, & timore gehenna optaret semper esse in hoc mundo, timendo gravitatem culparum suarum?

Resp. Nisi inadvertentia, vel perturbatio mentis excusaret, mortaliter peccaret; nam debet quilibet credere, & sperare remissionem peccatorum, dum



ad Deum totis vitibus convertitur: unde peccat contra spem peccato desperationis, & si crederet, Deum non posse sua peccata remittere, esset etiam hareticus.

9. Quæritur, an, si quis statuat in peccatis perseverare, dum benevalet, & tamen speret se facturum penitentiam, peccet mortaliter?

Resp. Affirmativè, nimis enim confidit in divina misericordia, & propterea in peccatis imputrescit, & sperat, ut peccet, & addat peccata peccatis; ideo peccat peccato præsumptionis contra spem, nec Deum sibi bonum, nec in se bonum amat.

10. Quæritur, an, ut quis impleat præceptum diligendi Deum super omnia, debeat ipsum diligere amore supernaturali?

Resp. Affirmativè ex Trid. sess. 6. ubi can. 3. definit, sine adiutorio gratiæ non posse hominem credere, sperare, diligere, aut penitere, sicut oportet, ut ei justificationis gratia conferatur; dilectio autem Dei super omnia est dispositio ad justificationem, ad quam actus naturalis est improporcionatus, nec potest ad eam dissonare, utpote inferioris ordinis ad ipsam: nam dispositio, & forma debent esse ejusdem ordinis, ideo, ut in peccatore dilectio Dei ad justificationis gratiam disponat, & in justo, ut sit meritoria vitæ æternæ, & augmenti gratiæ (cum hæc omnia sint supernaturalia) debet esse supernaturalis, hoc est, elicitæ ex prævia cognitione fidei cum auxilio gratiæ.

11. Sed unde cognoscendum, quod sit supernaturalis?

Resp. Cum evidentia, & certitudine

physica, ex nullo capite; cum nesciat homo, an odio, vel amore dignus sit, & ignoret, an sit in statu gratiæ; conjecturaliter tamen, arguitivè, & quædam morali certitudine cognoscitur esse supernaturalis, cum à fide divina regulatur, seu, cum tendit in Deum ob motivum revelatum, & supernaturale, & propositum per fidem supernaturalem, adeoque, ut est finis ultimus beatificans, ac in se omni perfectione bonus cognoscitur.

Distinguat Confessarius: fides est necessaria, ut amor sit, & ut cognoscatur esse supernaturalis; non sufficit ipsa sola, ut sit supernaturalis, sed ulterius requiritur, ut procedat à voluntate, & comprincipio aliquo supernaturali, auxilio nimirum divino: in justo à voluntate, & habitu per se infuso charitatis, ac auxilio procedit: in peccatore à voluntate, & auxilio gratiæ; bene verò sufficit ipsa, ut supernaturalis arguatur; quod satis est Confessario hic scire. Si alia desiderat, legat Theologos in tractatu de auxiliis, & de justificatione.

12. Quæritur, an in odio Dei deus parvitas materia?

Resp. Negativè, quia quodcumque minimum malum velis Deo, ejus summam bonitatem tollis, consequenter Deum; qui non potest esse Deus, nisi summè, & infinitè bonus sit: & sic ipsum non potes super omnia amare, dum ei aliquod malum optas, cum eo actu omnie ei malum desideres, ipsum nimirum non esse, quod gravissimum est peccatum. Campion. Vide lib. 3. cit.